

Bruselj, 18. februar 2020
(OR. en)

6145/20

ECOFIN 90
UEM 28
SOC 58
EMPL 46

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Datum: 18. februar 2020

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 5821/20

Zadeva: Poročilo o mehanizmu opozarjanja 2020
– Sklepi Sveta ECOFIN z dne 18. februarja 2020

V prilogi vam pošiljamo osnutek sklepov Sveta v zvezi s poročilom o mehanizmu opozarjanja 2020, ki ga je Svet sprejel 18. februarja 2020 na 3749. seji.

POROČILO O MEHANIZMU OPOZARJANJA 2020

– Sklepi Sveta ECOFIN –

Svet (ECOFIN):

1. POZDRAVLJA deveto poročilo Komisije o mehanizmu opozarjanja, ki je izhodišče za letni krog izvajanja postopka v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem v okviru evropskega semestra 2020 za usklajevanje ekonomskih politik.
2. SE NA SPLOŠNO STRINJA s horizontalno analizo prilagajanja makroekonomskih neravnotežij v EU in euroobmočju, ki jo je opravila Komisija. IZRAŽA ZADOVOLJSTVO, ker se v ugodnih gospodarskih razmerah postopno odpravljanje obstoječih neravnotežij nadaljuje. UGOTAVLJA, da se na podlagi nominalne rasti BDP v večini držav članic nadaljuje zniževanje visoke ravni zasebnega in javnega dolga, vendar se deleži javnega dolga v državah članicah, v katerih so najvišji, na splošno niso dovolj zmanjšali. Neto prihranki v zasebnem sektorju, zlasti v sektorju gospodinjstev, so se zmanjšali. Zato UGOTAVLJA, da so ranljivosti, povezane s še vedno velikimi neravnotežji na strani stanj, še vedno prisotne ter da bi zaradi verjetne skromnejše gospodarske rasti, nizkih obrestnih mer in preostalih negotovosti lahko prišlo do počasnejše prilagoditve obstoječih neravnotežij ali nastanka novih tveganj. Hkrati se možnost blažitve šokov prek javnih in zasebnih prihrankov po EU zelo razlikuje in je omejena z visokim deležem dolga v pomembnem številu držav članic. UGOTAVLJA, da so države članice z visokimi primanjkljaji na tekočem računu te primanjkljaje večinoma odpravile, zmanjšanje največjih presežkov na tekočem računu pa je bilo zmerno. Skupni presežek euroobmočja ostaja visok.

3. UGOTAVLJA, da se odpornost bančnega sektorja izboljšuje, medtem ko sta v nekaj državah članicah stopnji kapitalizacije in dobičkonosnosti bank še vedno razmeroma nizki, hkrati pa je velik tudi obseg slabih posojil. Trgi dela so se še naprej izboljševali, brezposelnost pa zniževala. Zaostrovanje na trgu dela obenem spodbuja hitrejšo rast plač, kar je v nekaterih državah članicah močno povečalo stroške dela na enoto, rast produktivnosti pa ostaja zmernejša od rasti plač. Rast stroškov dela na enoto je sicer višja v neto upnicah kot v neto dolžnicah, vendar se ta razlika zmanjšuje, razvoj stroškovne konkurenčnosti pa zato v manjši meri podpira bolj simetrično ponovno uravnoteženje. Medtem ko so cene stanovanjskih nepremičnin v številnih državah članicah še naprej hitro rasle in je cenovna dostopnost stanovanj vse bolj zaskrbljujoča, se je rast cen v nekaterih državah članicah, kjer obstajajo trdnejši dokazi o precenjenosti stanovanj in visoki zadolženosti gospodinjstev, upočasnila.
4. SE STRINJA, da je treba za zagotovitev stabilnosti v okviru strukturnih reform obravnavati možne vire notranjih in zunanjih neravnotežij. POUDARJA, da je v sedanjih težkih gospodarskih razmerah šibka rast produktivnosti še vedno precej zaskrbljujoča, ter POZIVA k strukturnim reformam in naložbam za povečanje produktivnosti in možnosti za rast ter k sprejetju politik za hitrejšo zmanjšanje obstoječih neravnotežij. SE STRINJA z oceno Komisije, da bi morale države članice, ki kažejo omejene možnosti za absorpcijo negativnih pretresov, povezanih z ranljivostjo zaradi dolga, okrepiti prizadevanja za izboljšanje možnosti za rast, da bi se preprečilo tveganje procikličnega razdolževanja. Države članice z visokimi presežki na tekočem računu bi morale dodatno izboljšati pogoje za spodbujanje rasti plač in ob tem upoštevati vlogo socialnih partnerjev ter prednostno izvajati ukrepe, ki spodbujajo javne in zasebne naložbe ter podpirajo domače povpraševanje in možnosti za rast, s tem pa olajšujejo ponovno uravnoteženje. PRIZNAVA, da je simetrično uravnoteženje tekočega računa lahko koristno za vse države članice, saj na splošno podpira razdolževanje v celotnem euroobmočju.

5. SE SEZNANJA s pregledom, ki temelji na ekonomski razlagi pregleda, ki ga je Komisija predstavila v poročilu o mehanizmu opozarjanja in v katerem je navedenih 13 držav članic, za katere so bila v lanskem letu ugotovljena neravnotežja in v katerih je treba opraviti dodatne analize v okviru poglobljenih pregledov, da se oceni, ali se ta zmanjšujejo, ostajajo enaka ali povečujejo, pri čemer je treba upoštevati izvajanje ustreznih ukrepov za odpravo neravnotežij, tudi tistih, ki so bili priporočeni v okviru evropskega semestra.
6. UGOTAVLJA, da ranljivosti obstajajo tudi v več državah članicah, za katere na tej stopnji poglobljeni pregledi niso potrebni, in da je treba te ranljivosti spremljati. Pozorno je treba spremljati kopičenje morebitnih novih virov makroekonomskih tveganj.
7. POUDARJA, da se je treba v poglobljenih pregledih usmeriti na ključne izzive in tveganja držav članic ter poročati o resnosti ugotovljenih izzivov, razvoju tveganj, odzivu politike in morebitnih vrzeli v politikah, da bi lahko izpostavili jasne prednostne naloge in zagotovili hitro ukrepanje. OPOZARJA, da bi bilo treba pri ocenjevanju makroekonomskih neravnotežij upoštevati njihove morebitne negativne učinke ekonomskega in finančnega prelivanja za euroobmočje in EU.
8. POZDRAVLJA dejstvo, da se v tem poročilu uporabljajo izpopolnjena in nova orodja za odkrivanje neravnotežij. POUDARJA, da je treba nadaljevati tehnično delo za pomoč pri zgodnjem odkrivanju virov makrofinančnih tveganj in spremljanje njihovega razvoja. POZIVA k nadaljnjemu razvoju in izboljšanju analitičnih orodij in okvirov za oceno razvoja in dejavnikov, ki povečujejo ali zmanjšujejo neravnotežja in s tem povezane učinke prelivanja.
9. MENI, da tovrstno spremljanje vseh držav članic, v katerih so bila ugotovljena neravnotežja, prispeva k učinkovitemu izvajanju ukrepov za odpravljanje makroekonomskih neravnotežij v okviru političnega dialoga in medsebojnih strokovnih pregledov. POZDRAVLJA usmerjena poročila o posebnem spremljanju, ki jih pripravlja Komisija in ki vključujejo standardizirane preglednice, v katerih je povzeta ocena izvajanja reform, ter se na splošno STRINJA z oceno Komisije glede ukrepov in odzivov držav članic, v katerih so ugotovljena neravnotežja, namenjenih odpravi vrzeli v politikah. POUDARJA, da države članice reforme še vedno izvajajo neenakomerno, v nekaterih primerih pa je mogoče opaziti tudi, da je bilo izvajanje reform ustavljeno. POZIVA Komisijo, naj dosledno in učinkovito ukrepa, države članice pa

naj ambiciozno in konkretno obravnavajo vrzeli v politikah, da bi preprečile in odpravile škodljiva neravnotežja.

10. PONOVRNO POUDARJA, da bi bilo treba izkoristiti ves potencial postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji, vključno z uporabo postopka v zvezi s čezmernim neravnotežjem, kadar Komisija ali Svet menita, da je to ustrezno. POUDARJA, da bi morala Komisija vsakič, ko ugotovi, da so se v posamezni državi članici pojavila čezmerna neravnotežja, Svetu pa ne predlaga sprožitve postopka v zvezi s čezmernim neravnotežjem, takšno odločitev jasno in javno obrazložiti.
11. SE SEZNANJA s pregledom, ki ga je izvedla Komisija, in z njenim poročilom o uporabi postopka v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem v skladu z Uredbo št. 1176/2011, ter bo ta pregled pravočasno obravnaval.
